

แผนอัตรากำลัง
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
ประจำปี พ.ศ. 2562

งานบุคคล
โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3

คำนำ

โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3 ได้จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และเป็นแนวทางให้สถานศึกษาจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานบุคคล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3 และของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ตามสมควร ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3 สามารถบริหารงานบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3
30 มิถุนายน 2562

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
ความสำคัญและความหมาย.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
แนวคิดในการวางแผนอัตรากำลังคน.....	2
การวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา.....	3
วิธีดำเนินการ.....	4
การนำไปใช้ประโยชน์.....	5
มาตรการในการแก้ปัญหา.....	6
บรรณานุกรม.....	8
ภาคผนวก.....	9
- ข้อมูลอัตรากำลังครูและปริมาณงานของโรงเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562	

แผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3

1. ความสำคัญและความหมาย

ปัจจุบันทุกหน่วยงานไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชนให้ความสำคัญกับ “คน” โดยถือว่าคนเป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สุดเป็นทุนมนุษย์ “Human Capital” ที่ส่งผลให้หน่วยงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย กำลังคนเป็นทรัพยากรที่มีชีวิตจิตใจและไม่สามารถนำมาทดแทนกันได้แบบคนต่อคน เนื่องจากศักยภาพของคนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานจึงขึ้นอยู่กับ “คุณภาพของคนและจำนวนกำลังคนที่เหมาะสม” (สำนักงาน ก.พ. 2550: 1)

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความหมายของการวางแผนอัตรากำลังคน ไว้ว่า “การวางแผนกำลังคน หมายถึงการดำเนินการอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์และพยากรณ์เกี่ยวกับอุปสงค์และอุปทานด้านกำลังคน เพื่อนำไปสู่กลวิธีที่จะให้ได้กำลังคนในจำนวนและสมรรถนะที่เหมาะสมมาปฏิบัติงานในเวลาที่ต้องการ โดยมีแผนการใช้และพัฒนากำลังคนเหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อธำรงรักษากำลังคนที่เหมาะสมไว้กับองค์กรอย่างต่อเนื่อง”

การวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3 เป็นกระบวนการจัดอัตรากำลังคนให้เหมาะสมกับงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของงาน ในระยะเวลาที่เหมาะสมในตำแหน่งที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทั้งนี้ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ ก.ค.ศ. จัดทำแผนกำลังคนสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

กำลังคนสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งแต่ละปี ก.ค.ศ. จะกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานแผนกำลังคนเพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลระดับประเทศอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้นมาตรา 23 (1) กำหนดให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา “กำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่งและเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด” และมาตรา 23 (7) “จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” ดังนั้น การวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการ

2. วัตถุประสงค์

การวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

2.1 เพื่อเป็นข้อมูลหลักในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

2.2 เพื่อวางแผนอัตรากำลังให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

และหน่วยงานทางการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในด้านปริมาณและความสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจ

3. แนวคิดในการวางแผนอัตรากำลังคน

กระบวนการวางแผนอัตรากำลังคน มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน คือ

3.1 กำลังคนที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Manpower Inventory) โดยหน่วยงานต้องมีข้อมูลกำลังคน ที่เป็นปัจจุบันทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3.2 การคาดหวังกำลังคนในอนาคต (Manpower Forecast) หน่วยงานต้องมีการคาดการณ์ในอนาคตว่าต้องการบุคคลจำนวนเท่าใด ประเภทใดบ้าง ตลอดจนระบุรายละเอียดถึงคุณสมบัติต่าง ๆ

3.3 แผนกำลังคน (Manpower Plans) เป็นแผนเฉพาะที่ใช้แน่นอนสำหรับนำมาใช้ปฏิบัติ เพื่อเสริมส่วนที่ขาดระหว่างข้อแตกต่างที่เกิดขึ้นจากกำลังคนที่คาดการณ์และกำลังคนที่มีอยู่

จากแนวคิดกระบวนการวางแผนกำลังคน สามารถนำมากำหนดแนวทางการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดปริมาณงานในสถานศึกษา แบ่งงานออกเป็น 3 ด้าน

1.1 ปริมาณงานด้านการบริหาร หมายถึงจำนวนชั่วโมงปฏิบัติงานด้านการบริหารในสถานศึกษาในหนึ่งสัปดาห์ของผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

1.2 ปริมาณงานด้านการสอน เป็นปริมาณงานที่สามารถรวบรวมได้จากข้อมูลจำนวนนักเรียนในปัจจุบัน (ณ วันที่ 10 มิถุนายนของทุกปี) โดยนับจำนวนนักเรียนแยกตามระดับในแต่ละชั้นและแต่ละห้องเรียน สถิติการรับนักเรียนของสถานศึกษาหรือข้อมูลการรับนักเรียนย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา จำนวนชั่วโมงปฏิบัติงานสอนในหนึ่งสัปดาห์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง

1.3 ปริมาณอื่น หมายถึงปริมาณงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานด้านการบริหารสถานศึกษา และปริมาณงานด้านการสอน ได้แก่ จำนวนชั่วโมงปฏิบัติงานสนับสนุนการสอนในหนึ่งสัปดาห์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพนักงานราชการ และครูอัตราจ้างที่มีชั่วโมงปฏิบัติงานสนับสนุนการสอน

2. การกำหนดปริมาณงานที่คนหนึ่งคน ทำได้ในหนึ่งหน่วยเวลา

การกำหนดปริมาณงานที่คนหนึ่งคน ทำได้ในหนึ่งหน่วยเวลา หมายถึงการกำหนดปริมาณงานประเภทต่าง ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ งานบริหารสถานศึกษา งานสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และงานสนับสนุนการสอนซึ่งในการกำหนดปริมาณงานที่คนหนึ่งคนสามารถปฏิบัติได้ในหนึ่งหน่วยเวลาของการวางแผนอัตรากำลังคนในสถานศึกษานี้ เป็นการกำหนดจากเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. การวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

การวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นการกำหนดจากเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ ก.ค.ศ. กำหนดและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

4.1 เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ปัจจุบัน ก.ค.ศ. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

แบบ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา

อัตราส่วน (มัธยม) ครู : นักเรียน = 1 : 20

จำนวนนักเรียน : ห้อง = 40 : 1

จำนวนครูปฏิบัติการสอน = จำนวนห้องเรียน $\times$ (จำนวนนักเรียน : ห้อง) / จำนวนครู : นักเรียน

จำนวนครูปฏิบัติการสอน = จำนวนห้องเรียน $\times$ (จำนวนนักเรียน : ห้อง) / จำนวนครู : นักเรียน
= จำนวนห้องเรียน $\times$ 2

จำนวนบุคลากรสายบริหาร

- นักเรียน 121 - 359 คน มีผู้บริหารได้ 1 ตำแหน่ง
- นักเรียน 360 - 719 คน มีผู้บริหารได้ 1 ตำแหน่ง มี (รองฯ) ผู้ช่วยผู้บริหารได้ 1 ตำแหน่ง
- นักเรียน 720 - 1,079 คน มีผู้บริหารได้ 1 ตำแหน่ง มี (รองฯ) ผู้ช่วยผู้บริหารได้ 2 ตำแหน่ง
- นักเรียน 1,080 - 1,679 คน มีผู้บริหารได้ 1 ตำแหน่ง มี (รองฯ) ผู้ช่วยผู้บริหารได้ 3 ตำแหน่ง
- นักเรียน 1,680 คนขึ้นไป มีผู้บริหารได้ 1 ตำแหน่ง มี (รองฯ) ผู้ช่วยผู้บริหารได้ 4 ตำแหน่ง

เงื่อนไข - การคิดจำนวนห้องเรียน (โดยใช้จำนวนนักเรียน : ห้อง หาค่าจำนวนนักเรียน) แต่ละชั้น
หากมีเศษตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ให้เพิ่มอีก 1 ห้อง

- การคิดจำนวนครูให้ปัดเศษตามหลักคณิตศาสตร์ (0.5ขึ้นไปปัดเป็น 1 , ไม่ถึง 0.5 ปัดทิ้ง)

4.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรร่างกลุยุทธ์

ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล

สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลกปลูกฝัง

ให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบ วินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการ

ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลา

เรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มและกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ได้จัดเวลาเรียนออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) จัดเวลาเรียนเป็นรายปี เวลาเรียนทั้งหมดไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง/ปี โดยมีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค เวลาเรียนทั้งหมดไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง/ปี มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของ รายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค เวลาเรียนทั้งหมดไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง/ปี มีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของ รายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

5. วิธีดำเนินการ

5.1 การจัดทำแผนอัตรากำลังในสถานศึกษา

5.1.1 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผน ประกอบด้วย

- 1) การจัดทำข้อมูลนักเรียนและการจัดชั้นเรียน (10 มิ.ย.)
- 2) ข้อมูลการเกษียณอายุราชการหรือเกษียณก่อนกำหนดและแนวโน้ม

การสูญเสียของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (รวมครูช่วยราชการและพนักงานราชการ อัตรากำลังชั่วคราว)

- 3) ข้อมูลวุฒิการศึกษา สาขาวิชาเอก และความสามารถของบุคลากร
- 4) จำนวนชั่วโมงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) ความต้องการครูเพิ่มของสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เท่าจำนวนครู

ที่ขาดตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด)

6) ข้อมูลพนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างด้วยเงินงบประมาณและเงิน รายได้สถานศึกษา

5.1.2 สถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลครูและบุคลากรทั้งด้านปริมาณและความสามารถ ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด โดยศึกษาแนวโน้มการเพิ่มหรือลดของจำนวนบุคลากรและประชากรวัย เรียน รวมทั้งวิเคราะห์หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาประกอบการพิจารณา

5.1.3 จัดทำแผนอัตรากำลังระยะ 1 ปี 3 ปี และ/หรือ 5 ปี โดยมีรายละเอียด แสดงความต้องการทั้งในด้านปริมาณและความสามารถของบุคลากร และวิธีการดำเนินการ

5.1.4 เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

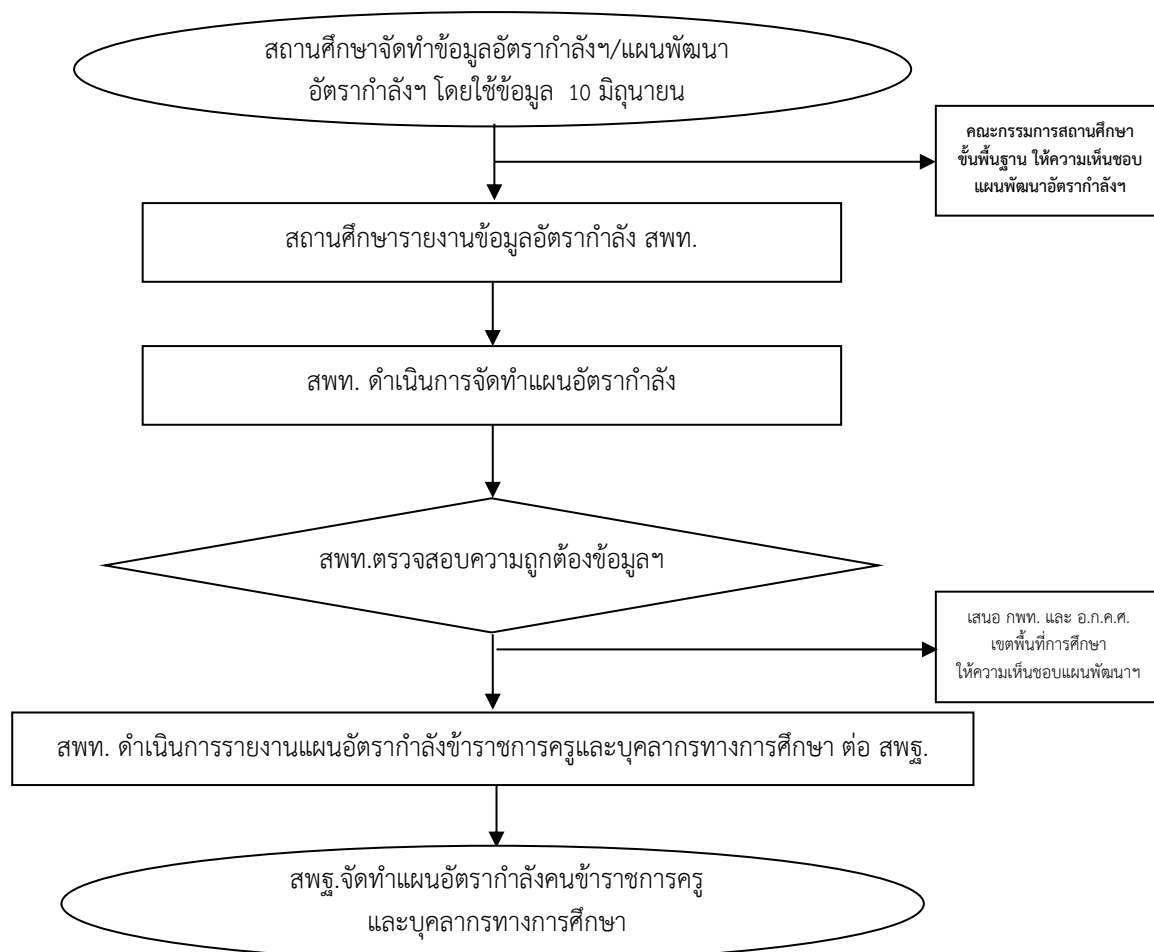
5.1.5 ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนอัตรากำลังคนในสถานศึกษา

5.1.6 ดำเนินการปฏิบัติตามแผนอัตรากำลังโดย

1) สถานศึกษาจัดหาอัตรากำลังตามอำนาจของสถานศึกษา เช่น ใช้งบประมาณของสถานศึกษาหรือประสานขอความร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุน งบประมาณด้านการจัดจ้างบุคลากร

2) เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. การนำไปใช้ประโยชน์

1. การวางแผนอัตราค่าจ้างสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา เป็นประโยชน์ที่นำไปใช้ในเรื่องการบริหารงานบุคคลได้ ดังนี้
2. นำไปใช้วางแผนกำหนดจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับปริมาณงานที่แท้จริง
3. นำไปใช้ประกอบการแต่งตั้ง (ย้าย) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ได้ ตรงกับกลุ่มสาระที่ต้องการ
4. นำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
5. ฝ่ายผลิตข้าราชการสามารถนำไปวางแผนการผลิตข้าราชการครูให้สอดคล้องกับความต้องการใช้อัตรากำลังคนในสถานศึกษา
6. นำไปใช้ในการจัดสรรอัตราค่าจ้างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจากผล การเกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
7. นำไปใช้ในการจัดสรรอัตราค่าจ้างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ว่างจากผลการเข้า ร่วมมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด)

8. นำไปใช้ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับการจัดสรรงบประมาณจ้างบุคลากรตามโครงการ
พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

.....

มาตรการในการแก้ปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา
โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3

.....

1. วิเคราะห์อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนที่ขาดแคลน
2. สำรวจความต้องการวิชาเอกของโรงเรียนที่ขาดแคลน
3. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจ้างครูอัตราจ้างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
4. ขอรับการสนับสนุนครุภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยสอน
5. ขอรับการสนับสนุนครูอัตราจ้างจากหน่วยงานภาคเอกชน
6. ขอรับการสนับสนุนจากชมรมครูเกษียณอายุราชการช่วยสอน
7. ขอรับการสนับสนุนครูพระจากวัดใกล้เคียงสถานศึกษาช่วยสอน
8. จัดสรรอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาให้โรงเรียนที่ขาดแคลนอัตรากำลังกรณีเกษียณอายุราชการหรือขอลาออกตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน “หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551” , 2552.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา “คู่มือการวางแผน อัตรากำลังคน” , 2548.

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล สำนักงานข้าราชการพลเรือน.

“แนวทางการวางแผนอัตรากำลังคนเชิงกลยุทธ์ในส่วนราชการ” , 2549.

ภาคผนวก

- ข้อมูลอัตราค่าจ้างครูและปริมาณงานของโรงเรียน
ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562